

قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ماده ۱- به منظور تحقق اهداف زیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل می‌گردد:

- ۱- رشد فضائل اخلاقی براساس ایمان و تقوی.
- ۲- استقلال فرهنگی و مصونیت جامعه از نفوذ فرهنگ اجانب.
- ۳- اعتلای آگاهی‌های عمومی در زمینه‌های مختلف و شکوفایی استعدادها و روحیه تحقیق، تتبع و ابتکار در جامعه.
- ۴- رواج فرهنگ و هنر اسلامی.
- ۵- آگاهی جهانیان نسبت به مبانی و مظاهر و اهداف انقلاب اسلامی.
- ۶- گسترش مناسبات فرهنگی با ملل و اقوام مختلف به‌خصوص مسلمانان و مستضعفان جهان.
- ۷- فراهم آمدن زمینه‌های وحدت میان مسلمین.

ماده ۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که مسئول اجرای سیاست‌های رسمی نظام جمهوری اسلامی ایران در زمینه فرهنگ عمومی است وظایف اساسی زیر را در تحقق مفاد ماده ۱ عهده‌دار می‌باشد:

- ۱- شناساندن مبانی، مظاهر، اهداف انقلاب اسلامی به جهانیان با بهره‌گیری از وسایل و امکانات هنری، سمعی و بصری، کتب، نشریات و برگزاری گردهمایی‌های فرهنگی و سایر اقدامات لازم در داخل و خارج از کشور با همکاری وزارت امور خارجه و سایر دستگاه‌های ذیربط.
- تبصره ۱- فعالیت‌های خارج از کشور وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بایستی هماهنگ با وزارت امور خارجه طبق شرح وظیفه مصوب وزارت مزبور صورت پذیرد.
- تبصره ۲- دستگاه‌های فرهنگی و تبلیغی دولتی و همچنین دستگاه‌هایی که از امکانات و کمک دولت استفاده می‌کنند به شرط هماهنگی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌توانند در خارج از کشور به فعالیت بپردازند.
- ۲- مطالعه و تحقیق در زمینه تبلیغات رسانه‌های جهانی و کشف روش‌های مورد عمل آنها و اتخاذ شیوه‌های مناسب مقابله با آن در صورت لزوم.

- ۳- گردآوری و طبقه‌بندی کلیه مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی از قبیل فیلم، کتاب، تصویر و سایر انتشارات مربوط به جمهوری اسلامی ایران و نشر موارد لازم.
- ۴- تمرکز و بررسی اخبار و اطلاعات مربوط به پیشرفت برنامه‌ها و فعالیت‌های دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی به منظور انتشار آنها.
- ۵- اجرای قوانین مربوط به مطبوعات و نشریات و تعیین ضوابط و مقررات مربوطه و تمرکز، توزیع و نشر انواع آگهی‌های دولتی و اجرای آن در داخل و خارج از کشور.
- ۶- انعقاد قرارداد در زمینه مبادلات فرهنگی، هنری، سینمایی، جهانگردی، خبری، مطبوعاتی و شرکت در جلسات سازمان‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در موارد مربوطه با همکاری و هماهنگی وزارت امور خارجه با رعایت قانون اساسی.
- ۷- ایجاد، توسعه و اداره کلیه امور نمایندگی‌های فرهنگی ایران در خارج و تعیین نمایندگان فرهنگی و مطبوعاتی و نظارت کامل بر اجرای وظایفی که به عهده آنان نهاده می‌شود.
- ۸- انجام همکاری‌های فرهنگی و ارشادی با مراکز اسلامی و فرهنگی سایر کشورها به منظور اشاعه فرهنگ اسلامی.
- ۹- اداره امور حج و اوقاف و امور خیریه در چهارچوب قوانین حج و اوقاف و امور خیریه.
- ۱۰- گردآوری خبرها، گزارش‌ها، مقالات و عکس‌های مربوط به ایران و کشورهای جهان و توزیع آن بین رسانه‌های گروهی کشور و همچنین بخش و انعکاس رویدادهای مختلف کشور و منطقه در زمینه پیشرفت و تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی بین وسایل ارتباط جمعی کشورهای جهان.
- ۱۱- ایجاد و توسعه و بهره‌برداری از تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی از هر نوع که مناسب باشد و همچنین تأمین وسایل لازم برای مسافرت‌های فردی، جمعی جهانگردان ایرانی و خارجی در داخل کشور اعم از زمینی، هوایی و دریایی و تأمین خدمات جهانگردی و اقدامات لازم برای ارائه پیشرفت‌های مملکتی و شناساندن تحولات فرهنگی و تمدن و جاذبه‌های جهانگردی ایران.
- ۱۲- تقویت روح تحقیق، تتبع و ابتکار در تمام زمینه‌های فرهنگی و هنر اسلامی و ایرانی از طریق تشویق و حمایت نویسندگان، شعراء ادباء، هنرمندان و معرفی و بزرگداشت علما، عرفا و شخصیت‌های فرهنگی جهان اسلام و تولید و نشر آثار مربوط به آنان و همچنین پرورش استعدادها و ذوق فرهنگی و هنری افراد.
- ۱۳- تعیین ضوابط اعطای جوایز در زمینه‌های فرهنگی و هنری در چهارچوب آیین‌نامه‌های مربوط.

۱۴- ایجاد و توسعه و تجهیز و اداره کتابخانه‌های عمومی و تأسیسات فرهنگی، هنری و سینمایی وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در سراسر کشور.^۱

۱۵- صدور اجازه تأسیس، انحلال و نظارت بر فعالیت مؤسسات خبری و نمایندگی‌های خبرگزاری‌ها و رسانه‌های خارجی و صدور اجازه فعالیت برای خبرنگاران خارجی و داخلی در کشور طبق مقررات مربوطه.

۱۶- صدور اجازه تأسیس، انحلال و نظارت بر نحوه کار و فعالیت کانون‌های تبلیغاتی، چاپخانه‌ها و مؤسسات تکثیر و مؤسسات وابسته به صنعت چاپ و نظارت بر کیفیت و محتوای آگهی‌ها و کارهای چاپی طبق ضوابط و مقررات قانونی مربوطه.

۱۷- صدور اجازه تأسیس، توسعه یا انحلال مؤسسات آزاد آموزش‌های هنری و فرهنگی و سینمایی و نیز انجمن‌های فرهنگی و هنری و تصویب آیین‌نامه‌های مربوط و نظارت بر اجرای آنها طبق ضوابط و مقررات قانونی مربوطه.^۲

۱۸- برنامه‌ریزی در جهت ایجاد و اصلاح و یا تکمیل تأسیسات جهانگردی از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم و یا اعطای وام به بخش خصوصی و یا مشارکت با آنها و یا با سازمان‌های دولتی و شهرداری‌ها و صدور اجازه و نیز نظارت در تأسیس و اداره واحدهای اقامتی و پذیرایی و دفاتر خدمات مسافرتی و جهانگردی و سیاحت و زیارت فعالیت دارند و درجه بندی و نرخ‌گذاری این تأسیسات با همکاری سازمان‌های ذیربط.

۱. براساس قانون تأسیس و نحوه اداره کتابخانه‌های عمومی کشور مصوب ۱۳۸۲/۲/۱۷، تأسیس، ساخت، تجهیز و بازسازی، توسعه، مدیریت، نظارت و سایر امور کتابخانه‌های عمومی در سراسر کشور به موجب قانون مذکور انجام می‌شود.

۲. مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری شاکئی: دفتر حقوقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، موضوع: اعلام تعارض آراء صادره از شعب ۳ و ۲۰ دیوان عدالت اداری، شماره دادنامه ۱۳۸۷/۱۰/۲۲-۶۹۰

رای هیأت عمومی

الف - تعارض در مدلول دادنامه‌های فوق‌الذکر محرز به نظر می‌رسد، ب - عموماً احکام مقرر در قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب ۱۳۶۵ مبنی بر اختصاص مسئولیت قبول یا رد تقاضای صدور مجوز انواع فعالیت‌های هنری به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است، بنابراین شکایت به خواسته صدور مجوز منحصرأ متوجه آن وزارتخانه است و دادنامه شماره ۴۲۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۱۳ شعبه بیستم دیوان در این حد که شکایت شاکئی به طرفیت وزارتخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی به خواسته صدور مجوز فعالیت هنری را قابل رسیدگی و صدور حکم اعلام داشته است، صحیح و موافق قانون تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذیربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

معاون قضایی دیوان عدالت اداری - رهبرپور

- ۱۹- نظارت بر فعالیتهای فرهنگی، هنری، تبلیغاتی اقلیت‌های دینی و مذهبی شناخته شده در قانون اساسی.
- ۲۰- صدور اجازه ورود و خروج آثار سمعی و بصری، آثار هنری، مطبوعات و نشریات و کلیه مواد تبلیغی و فرهنگی مشکوک که تعیین موارد مشکوک از غیر مشکوک طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- ۲۱- تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها و ضوابط ناظر بر تشکیل جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های فرهنگی، هنری و مسابقات سینمایی و ادبی در داخل و خارج کشور.
- ۲۲- صدور اجازه تأسیس یا انحلال مراکز، مؤسسات و مجامع فرهنگی، مطبوعاتی، خبری، هنری، سینمایی، سمعی و بصری و مؤسسات انتشاراتی و تبلیغاتی در کشور و نظارت بر فعالیتهای آنها و همچنین ناشرین و کتابفروشان در چهارچوب ضوابط و مقررات مربوط.
- ۲۳- هدایت و حمایت از فعالیت مراکز و مؤسسات فیلمسازی - سناریونویسی، سینماها، کانون‌ها و مراکز نمایش فیلم، عکاسخانه‌ها و تولیدکنندگان نوار سمعی و بصری و صدور اجازه تأسیس و یا انحلال اینگونه واحدها و نظارت بر آنها در چهارچوب ضوابط و مقررات مربوط.
- ۲۴- نظارت بر فعالیتهای فرهنگی، هنری، تبلیغاتی خارجیان مقیم ایران با همکاری دستگاه‌های ذربط.
- ۲۵- تحقیق درباره اثرات وسایل ارتباط جمعی و سنجش میزان تأثیر برنامه‌ها و فعالیتهای گفتاری، تصویری، مطبوعاتی و خبری و متون چاپ شده در افکار عمومی با همکاری دستگاه‌های ذربط.
- ۲۶- انجام مطالعات و تحقیقات لازم پیرامون مسایل و مبانی فرهنگ عمومی، هنر، سینما، تئاتر و دیگر زمینه‌های فرهنگی و هنری مربوط به منظور استفاده از نتایج حاصل در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی و هنری و دیگر امور مربوط و نهایتاً بهبود کیفی و کمی امور محوله.
- ۲۷- برنامه‌ریزی فرهنگی و تبلیغی در جهت همکاری بیشتر مردم با دولت و بررسی پیرامون اثرات برنامه‌ها و فعالیتهای دولت در افکار عمومی و ارائه آن به هیأت وزیران.
- ۲۸- ایجاد زمینه‌های گسترش فرهنگ انقلاب اسلامی و اشاعه زبان فارسی در کشورهای مختلف جهان با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت فرهنگ و آموزش عالی.
- ۲۹- تنظیم سیاست‌های کلی فرهنگی، هنری، سینمایی کشور و ارائه آنها به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب با رعایت اصل ۷۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۳۰- تأسیس و اداره مؤسسات آموزشی لازم به منظور آموزش افراد مجرب در رشته‌های مختلف فرهنگ، هنر ارشاد و جهانگردی و امور مربوط دیگر برحسب مورد با همکاری دستگاه‌های ذربط.
- تصره ۱- اعمال این بند نباید با ضوابط و مقررات آموزشی کشور مغایر باشد.

تبصره ۲- در هر یک از موارد ماده ۲ (بندهای ۱۵-۱۶-۱۷-۲۲ و ۲۳) در صورتی که انحلال هر مرکز، مؤسسه، مجمع، کانون، چاپخانه و یا انجمن به حقوق مکاتبه اشخاص مربوط باشد و افراد ذینفع شاکی باشند انحلال منوط به حکم دادگاه صالح خواهد بود.

ماده ۳- از تاریخ تصویب این قانون وزارت ارشاد اسلامی به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تغییر نام می‌یابد.

تبصره ۱- سازمان‌های وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی عبارتند از:

- ۱- سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران.
 - ۲- سازمان حج و اوقاف و امور خیریه.^۱
 - ۳- سازمان مراکز ایرانگردی و جهانگردی.^۲
 - ۴- سازمان چاپخانه و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.^۳
 - ۵- مرکز مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی که از این تاریخ به صورت یک سازمان درآمد و اساسنامه آن را وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و به تصویب هیأت‌وزیران خواهد رسید.^۴
- تبصره ۲- هرگونه تغییر، اصلاح و الحاقی که در اساسنامه‌های سازمان‌ها و دستگاه‌های وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی لازم شود، به پیشنهاد مجمع عمومی یا شورای عالی ذیربط و تأیید هیأت‌وزیران خواهد بود.
- تبصره ۳- مرکز مدارک علمی انقلاب اسلامی مندرج در تبصره ۶ قانون تعیین تکلیف کتب صادره‌ای مصوب سی‌ویکم اردیبهشت‌ماه یک‌هزار و سیصد و شصت و سه مجلس شورای اسلامی به مرکز مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی اصلاح می‌گردد.

۱. به موجب مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۸/۱۵ شورای عالی اداری کلیه امور مربوط به حج و زیارت از سازمان حج و اوقاف و امور خیریه منفک و برعهده سازمان حج و زیارت قرار گرفت.

۲. براساس قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری مصوب مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۳ مجلس شورای اسلامی، سازمان میراث فرهنگی کشور و سازمان ایرانگردی و جهانگردی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتزع و از ادغام آنها (سازمان میراث فرهنگی و گردشگری) زیر نظر رئیس‌جمهور تشکیل گردید.

۳. به موجب تصویب‌نامه شماره ۷۳۴۰۱/ت۴۰۳۹۸هـ - مورخ ۱۳۸۷/۵/۱۲ هیأت‌وزیران، مالکیت صددرصد سهام شرکت مادر تخصصی سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به موقوفات و بقاع متبرکه و صندوق موقوفات تحت نظارت و سرپرستی سازمان اوقاف و امور خیریه انتقال یافت.

۴. به موجب مصوبه ۱۳۷۸/۸/۱۹ شورای عالی اداری، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتزع و در کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ادغام گردید.

ماده ۴- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است پس از تصویب این قانون ظرف شش ماه تشکیلات تفصیلی این وزارتخانه را تهیه و به تأیید مراجع قانونی ذیصلاح برساند. قانون فوق مشتمل بر چهار ماده و هفت تبصره در جلسه روز سه شنبه دوازدهم اسفندماه یک هزار و سیصد و شصت و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۶/۲/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رییس مجلس شورای اسلامی- اکبر هاشمی رفسنجانی

قانون استفساریه از مؤسسات و واحدها و مراکز فرهنگی مندرج در قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب ۱۳۶۵ و تبصره (۶) ماده (۳۵) قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۷۱

موضوع استفسار:

منظور از مؤسسات و واحدهای فرهنگی مندرج در قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود - مصوب ۱۳۷۲ - کلیه مؤسسات و مراکز فرهنگی است که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با توجه به قانون اهداف و وظایف خود و سایر قوانین و مقررات مجاز به صدور اجازه تأسیس، انحلال و نظارت بر فعالیت آنها است؟

مراکز فرهنگی مذکور در تبصره (۶) ماده (۳۵) قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم - مصوب ۱۳۷۱ - ناظر به مؤسسات انتشاراتی و مطبوعاتی نیز می‌باشد؟

نظر مجلس:

ماده واحده -

۱- منظور از مؤسسات و واحدهای فرهنگی مندرج در قانون تعطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اخذ مجوز قانونی دایر شده و می‌شود (مصوب ۱۳۷۲) کلیه مؤسسات و مراکز فرهنگی می‌باشد که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با توجه به قانون اهداف و وظایف خود و سایر قوانین و مقررات مجاز به صدور اجازه تأسیس، انحلال و نظارت بر فعالیت آنها است.

۲- مراکز فرهنگی مذکور در تبصره (۶) ماده (۳۵) قانون اصلاح موادی از قانون مالیات‌های مستقیم (مصوب ۱۳۷۱) ناظر به مؤسسات انتشاراتی و مطبوعاتی نیز می‌باشد.

قوانین / ۱۵

تفسیر فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی و یکم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۶/۲/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی اکبر ناطق نوری